

**FYLKESMANNEN I ROGALAND
UTDANNINGSAVDELINGA**

TILSYN MED EIGERSUND KOMMUNE

TIDSPUNKT: 11. oktober 2010 Vår ref: 10/8763

KOMMUNEN SI ADRESSE: Eigersund kommune, Postboks 580, 4379 Eigersund

KOMMUNENUMMER: 1101

TILSYNSGRUPPE: Hanne Sørli Ronæss, Jorunn Helland, Bjørg Karin Hetland

**KONTAKTPERSON
I KOMMUNEN:** Barnehagefaglig rådgiver Magni S. Birkeland

Hjemmel for tilsynet

Hjemmelen for Fylkesmannens tilsyn er barnehageloven § 9, andre ledd:
Fylkesmannen fører tilsyn med at kommunen utfører de oppgaver den som barnehagemyndighet er pålagt etter denne lov.

Tema for tilsynet

Tema for tilsynet var kommunen som lokal barnehagemyndighet, og disse områdene var valgt ut:

- Kommunen som godkjenningmyndighet, jf. barnehageloven § 10.
- Kommunens tilsyn med barnehagene, jf. barnehageloven § 16.

Fylkesmannen avdekket følgende avvik og merknader under tilsynet:

Avvik 1

Eigersund kommune foretar ikke alle utredninger og vurderinger som kreves i henhold til barnehageloven før skriftlig godkjenningsvedtak fattes og barnehagen åpnes. Vurderinger som er gjort skriftliggjøres i liten grad.

Avvik 2

Eigersund kommunes gjennomføring av tilsyn avdekker ikke alle uforsvarlige og ulovlige forhold i barnehagene.

Merknad

Ivaretagelsen av tilsynsoppgaven kunne vært utført med større bredde/ hyppighet, og med ytterligere krav til dokumentasjon fra den enkelte barnehage. Fylkesmannens tilsyn har avdekket at det finnes eksempler på forhold som kunne vært påpekt som forbedringsområder.

Stavanger, 3.november 2010

Hanne Sørli Ronæss
rådgiver/tilsynsleder

Jorunn Helland
rådgiver

Björg Karin G. Hetland
rådgiver

Innhold

1. Innledning
2. Dokumentunderlag
3. Avvik
4. Merknader
5. Gjennomføring
6. Oppfølging

Vedlegg

Vedlegg 1: Dokumentunderlag for Fylkesmannens tilsyn

Vedlegg 2: Oversikt over personene fra kommunen som var direkte involverte i tilsynet

1. Innledning

Rapporten er utarbeidet etter tilsyn med Eigersund kommune 11.oktober 2010. Tilsynet er utført som systemrevisjon og er rettet mot kommunen som barnehagemyndighet for offentlige og private barnehager.

Tilsynet fokuserte på kommunens oppfyllelse av lovkrav på områdene nevnt ovenfor, se Tema for tilsynet, og rapporten viser avvik og merknader som ble funnet under tilsynet.

Rapporten gir således ingen fullstendig tilstandsvurdering av kommunen som barnehagemyndighet.

Formålet med tilsynet var å foreta en gjennomgang av hva Eigersund kommune som barnehagemyndighet gjør for å ivareta ansvar og plikter som er fastsatt i regelverket. Tilsynet omfatter kommunens rutiner og systemer for å ivareta myndighetskrav, ikke personrelaterte forhold. Tilsynet omfattet blant annet undersøkelser om:

- aktiviteter ble utført som dokumentert og uttalt
- kommunen driver virksomheten sin innenfor egne rammer og de rammer myndighetene har satt

Tilsynet ble gjennomført ved gransking av dokument, ved intervju av sentralt plasserte personer i organisasjonen og ved verifikasjon av om regler og rutiner blir fulgt opp i praksis. Eventuelle funn ved tilsynet blir formulert som avvik og/eller merknader.

AVVIK: defineres som mangel på oppfyllelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift.

MERKNAD: defineres som forhold som ikke omfattes av definisjonen for avvik, men der tilsynet med utgangspunkt i krav fra myndighetene mener det er nødvendig å påpeke slik at kommunen kan bedre på forholdene.

2. Dokumentunderlag

Dokumentunderlaget for tilsynet var:

- Lov om barnehager
- Forskrift til barnehageloven
- Rundskriv og veiledere fra Kunnskapsdepartementet
- Dokumentasjon fra kommunen (vedlegg 1)

3. Avvik

Fylkesmannen avdekket følgende avvik under tilsynet:

Avvik 1

Eigersund kommune foretar ikke alle utredninger og vurderinger som kreves i henhold til barnehageloven før skriftlig godkjenningsvedtak fattes og barnehagen åpnes. Vurderinger som er gjort skriftliggjøres i liten grad.

Avvik fra:

Barnehageloven § 10 jf. § 6 annet ledd og forvaltningsloven §§ 17 og 25

Lovkommentar

Kommunen avgjør i medhold av § 10 i barnehageloven søknad om godkjenning av barnehager etter en vurdering av om barnehagen er egnet i forhold til lovens regler om formål og innhold.

Kommunen skal foreta en konkret vurdering av de fysiske rammene, dvs. om lokaler og uteområde er egnet for barnehagedrift. Kommunen skal fastsette leke- og oppholdsarealet inne, gi en vurdering av om bemanningen er forsvarlig generelt og i forhold til pedagognormen, kontrollere vedtektene og klargjøre eventuelle vilkår stilt av andre instanser. Alle barnehager skal være godkjent før driften settes i gang jf. § 6 annet ledd i barnehageloven.

Kommunens godkjenning av barnehager etter barnehageloven er et enkeltvedtak etter reglene i forvaltningsloven og skal være skriftlig og begrunnet.

Avviket er basert på følgende observasjoner:

- Fremlagte godkjenningsvedtak er mangelfulle når det gjelder konkrete vurderinger i forhold til lokalenes og utearealenes egnethet for barnehagedrift, beregning av leke- og oppholdsareal og bemanningsplan.
- Det fremgår ikke av de fremlagte godkjenningsvedtakene at eventuelle vilkår stilt av lokale fagmyndigheter som helsemyndigheter, plan- og bygningsetat, branntilsyn osv. er klarlagt på forhånd. I flertallet av vedtakene er det kun formulert en forutsetning om at godkjenning fra disse blir gitt.
- Av intervju fremgår det at barnehagemyndigheten baserer seg på tillit til at private barnehageeiere selv ivaretar lovkravene, i stedet for at kommunen som barnehagemyndighet selv tar stilling til vilkårene for godkjenning. Vedtak om godkjenning viser til opplysninger i søknaden, uten at det fremgår noen selvstendig vurdering av disse fra barnehagemyndighetens side.
- Dokumentasjon og intervju viser at en barnehage mangler godkjenning for påbygg gjort i 2005. Barnehagen er ikke kjent med innholdet i sin godkjenning i og med kommunen ikke kan dokumentere gjeldende leke- og oppholdsareal.
- Tilsendt dokumentasjon viser at skriftlig vedtak om godkjenning ikke alltid foreligger før åpning. Dette er avdekket i.f.t. to ulike barnehager.

Avvik 2

Eigersund kommunes gjennomføring av tilsyn avdekker ikke alle uforsvarlige og ulovlige forhold i barnehagene.

Avvik fra:

Barnehageloven § 16

Lovkommentar

Kommunen som barnehagemyndighet skal føre tilsyn med den enkelte barnehage. Kommunen skal gjennom sin tilsynsvirksomhet se til og sikre at barnehagene i kommunen driver i samsvar med gjeldende regelverk og ellers er forsvarlige. Tilsynet etter barnehageloven skal omfatte alle krav stilt i lov og forskrifter. Tilsynsansvaret omfatter også tilsyn med innhold og kvalitet i barnehagen. Samfunnsmandatet til barnehagen er gitt i Rammeplanen, som er et redskap for barnehagen sine ansatte og et grunnlag for kommunen sitt tilsyn med virksomheten.

Kunnskapsdepartementets veileder ”Tilsyn med barnehager” viser til at kommunens tilsynsansvar er en omfattende oppgave som gjør det nødvendig å ha en plan med omtale av hva tilsynet omfatter og hvor ofte det skal utøves. Kommunens organisering av tilsynet må sikre reell likebehandling av kommunale og ikke-kommunale barnehager.

Som barnehagemyndighet skal kommunen også kontrollere at opplysninger gitt av eier om tallet på barn, barna sin alder og oppholdstider, stemmer overens med de faktiske forhold og med godkjenningen. (Barnehageloven §§ 8, 10 og 16.)

Dersom kommunen oppdager ulovlige eller uforsvarlige forhold, kan den gi pålegg om retting. Pålegget skal gis i vedtaks form, i tråd med forvaltningslovens regler.

Avviket er basert på følgende observasjoner:

- I en barnehage har det skjedd en utbygging i 2005 uten at dette er tatt opp under tilsynet. I tilsynsrapporten heter det at ingen endringer er gjort m.h.t. areal etter godkjenning i 1989. Oppgitt leke- og oppholdsareal og begrensning i antall barn i tilsynsrapporten er ikke dokumentert. (Jf. samme observasjon under avvik 1) Rapporten konkluderer med at driften er i tråd med godkjenningen.
- Enkelte av årsplanene tilfredsstillter ikke alle kravene i forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. Tilsynsrapportene konkluderer likevel med at årsplanene er i tråd med rammeplanen.

4. Merknader

Fylkesmannen har gitt følgende merknad:

Merknad

Ivaretagelsen av tilsynsoppgaven kunne vært utført med større bredde/ hyppighet, og med ytterligere krav til dokumentasjon fra den enkelte barnehage. Fylkesmannens tilsyn har avdekket at det finnes eksempler på forhold som kunne vært påpekt som forbedringsområder.

Merknaden er basert på følgende observasjoner:

- Eigersund kommune har gjennomført tilsynsbesøk i kun 5 barnehager av totalt 16 siden kommunen ble pålagt oppgaven i 2006. Kommunen har ikke utarbeidet en fremdriftsplan for videre tilsyn.
- Flere av barnehagene i Eigersund kommune har mange pedagogiske ledere med dispensasjon fra utdanningskravet, uten at forsvarligheten av dette er tatt opp som tema i tilsynsrapportene.
- Oppfølging av krav stilt av andre myndigheter fremgår ikke av tilsynsrapportene.
- Barnehagene blir ikke bedt om å legge frem dokumentasjon utover årsplan, vedtekter og liste over barn.

5. Gjennomføring

Tilsynet er gjennomført på følgende måte:

Varsel sendt ut:	27.08.10
Åpningsmøte:	11.10.10
Intervju:	11.10.10
Sluttmøte:	22.10.10

I vedlegg 2 er det gitt oversikt over deltakerne på tilsynet.

6. Oppfølging

Fylkesmannen ber om tilbakemelding fra Eigersund kommune om hvordan avvikene i rapporten er fulgt opp **innen 1. februar 2011**.

Vedlegg 1: Dokumentunderlag for Fylkesmannens tilsyn

Materiale tilsendt fra Eigersund kommune:

1. Organisasjonskart for Eigersund kommune
 2. Delegeringsreglement for Eigersund kommune
 3. Oversikt over arbeidsoppgaver knyttet til barnehager
 4. 7 saker om godkjenning av barnehager - saksutredninger og vedtak
 5. Plan for tilsyn med barnehager i Eigersund kommune
 6. 5 tilsynsrapporter – 2 fra 2009 og 3 fra 2010
 7. Årsplaner fra 5 barnehager
 8. Reglement for politiske utvalg
 9. Plan for barnehagene i Eigersund 2010-2014
 10. Rapport – Tiltak for førskolebarn med nedsatt funksjonsevne i Eigersund kommune
 11. Progresjonsplan for fagområdene
-

Vedlegg 2: Oversikt over personene fra kommunen som var direkte involverte i tilsynet

Tabellen under gir oversikt over deltakere fra kommunen som deltok i åpningsmøte, intervju og sluttmøte.

Navn	Funksjon	Åpningsmøte	Intervju	Sluttmøte
Karl Johan Olsen	Rådmann	X	X	X
Kåre Ingvar Helland	Kommunalsjef levekår	X	X	X
Magni S. Birkeland	Barnehagekonsulent	X	X	X
Karina Leidland	Styrer Grøne Bråden barnehage	X	X	X
Trine Fagervik	Fungerende styrer Helleland FUS barnehage	X	X	
Margrethe Seim	Styrer Hellvik barnehage	X	X	X
Steinar Støle	Styrer Raketten barnehage	X	X	X

Fra Fylkesmannen deltok rådgiver Jorunn Helland, rådgiver Bjørg Karin Hetland og rådgiver Hanne Sørli Ronæss.